

Innst. S. nr. 207

(2001-2002)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Øyvind Korsberg, Per Roar Bredvold og Per Sandberg om at skogeiendommer der det har oppstått høy konfliktgrad mellom grunneiere og vernemyndigheter tas ut av planen for opptrapping av barskogvernet

Dokument nr. 8:32 (2001-2002)

Til Stortinget

1. SAMMENDRAG

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at St.meld. nr. 40 (1994-1995) følges opp slik at eiendommer der det har oppstått høy konfliktgrad mellom grunneiere og myndigheter i synet på barskogvernet tas ut av verneplanen og at de foreslåtte verneinngrepene således ikke blir gjennomført."

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sylvia Brustad, Rolf Terje Klungland og Synnøve Konglevoll, fra Høyre, Øyvind Halleraker, Siri A. Meling og Leif Frode Onarheim, fra Fremskrittspartiet, Øyvind Korsberg og Øyvind Vaksdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland og Ingvild Vaggen Malvik, fra Kristelig Folkeparti, Ingmar Ljones og lederen Bror Yngve Rahm og fra Senterpartiet, Inger S. Enger, viser til Dokument nr. 8:32 (2001-2002) fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Øyvind Korsberg, Per Roar Bredvold og Per Sandberg om at skogeiendommer der det har oppstått høy konfliktgrad mellom grunneiere og vernemyndighetene tas ut av planen for opptrapping av barskogvernet.

Komiteen viser til St.meld. nr. 42 (2000-2001) og Innst. S. nr. 206 (2001-2002) om biologisk mangfold, og de respektive partienes merknader ved behandlingen av denne.

3. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet;

Stortinget ber Regjeringen sørge for at St.meld. nr. 40 (1994-1995) følges opp slik at eiendommer der det har oppstått høy konfliktgrad mellom grunneiere og myndigheter i synet på barskogvernet tas ut av verneplanen og at de foreslåtte verneinngrepene således ikke blir gjennomført.

4. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og det som står foran og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:32 (2001-2002) - forslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Øyvind Korsberg, Per Roar Bredvold og Per Sandberg om at skogeiendommer der det har oppstått høy konfliktgrad mellom grunneiere og vernemyndigheter tas ut av planen for opptrapping av barskogvernet - vedlegges protokollen.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 4. juni 2002

Bror Yngve Rahm
leder

Øyvind Halleraker
ordfører

Øyvind Vaksdal
sekretær

Vedlegg

Brev fra Miljøverndepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen, datert 25. februar 2002

Dokument nr. 8:32 (2001-2002) om barskogvern

Oversendelse av et dokument 8-forslag

Det vises til Energi- og miljøkomiteens brev av 01.02.02 der komiteen oversender til departementet for uttalelse et Dokument 8-forslag om barskogvern. Det er:

Dokument nr. 8:32 (2001-2002) der følgende forslag fremmes: "Stortinget ber Regjeringen sørge for at St.meld. nr. 40 (1994-1995) følges opp slik at eierdommer der det har oppstått høy konfliktgrad mellom grunneier og myndigheter i synet på barskogvernet tas ut av verneplanen og at de foreslåtte verneinngrepene således ikke blir gjennomført."

Hovedlinjene i barskogvernet

I St.meld. nr. 40 (1994-95) Opptrapping av barskogvernet fram mot år 2000 (Barskogvernmeldingen), som Stortinget har sluttet seg til, er prinsippene for gjennomføringen av barskogplanen nedfelt.

I denne planen, som gjennomføres som landsdelsvise delplaner, er det et hovedanliggende at de områder som vernes skal være representative for den store variasjon vi har i den norske skognaturen. Samtidig er det også viktig at planen skal gjennomføres med så liten konfliktgrad som mulig. Regjeringen vil også i det videre arbeidet med barskogvernet legge stor vekt på konfliktreduserende tiltak.

Barskogplanen er nå i stor grad gjennomført. Delplanen for Øst-Norge, fase II gjenstår, og jeg legger opp til at planen kan slutføres i løpet av 2002. Jeg viser videre til at barskogvernmeldingen og Stortingets behandling av denne legger vekt på at høyproduktive lavereliggende områder skal prioriteres i arbeidet med gjennomføringen av barskogplanen. Økt fokus på produktive arealer innebærer at konfliktene ofte blir større fordi en innenfor disse områdene samtidig finner de største næringsinteressene. Dette gjelder også flere av lokalitetene i den gjenstående delplanen, bl.a. Haugsjåknipen i Aust-Agder fylke.

I Dokument 8-forslaget argumenteres det med at barskogvernmeldingen klart sier at "noen områder er uaktuelle på grunn av høy konfliktgrad". Jeg mener at denne tolkningen av barskogvernmeldingen er tatt ut av sin sammenheng. Når det gjelder utvelgelsen av områder som er aktuelle for vern heter det bl.a.:

"I utvelgelsen skal det legges særlig vekt på å sikre områder som bidrar til å øke planens samlede representativitet. Ved prioriteringer mellom likeverdige områder med hensyn til verneverdi vil områder med minst konfliktgrad bli valgt. (barskogvernmeldingen s. 20)."

Jeg mener at dette er et godt prinsipp for gjennomføring av alt vern etter naturvernloven, og vil derfor

sørge for at dette blir fulgt opp ved sluttbehandlingen av delplanen for Øst-Norge.

Nærmere om det konkrete forslaget

Når det gjelder det konkrete eksempelet som er nevnt i Dokument 8:32 (Haugsjåknipen i Aust-Agder fylke) så er dette området en del av delplanen for Øst-Norge, som ennå ikke er oversendt fra Direktoratet for naturforvaltning til departementet.

På et generelt grunnlag er det slik at medvirkning i en verneplanprosess ikke er det samme som at alle parter får gjennomslag for sine synspunkt. I en planprosess skal mange hensyn veies mot hverandre. Jeg viser i denne sammenheng til Innst. S. nr. 92 (1996-97) som omhandlet verneplan for Setesdal Vesthei-Ryfylkene, der Energi- og miljøkomiteen uttalte følgende:

"Flertallet vil på generelt grunnlag bemerke at prinsippet om at alle parter skal bli hørt, ikke nødvendigvis innebærer at de endelige vedtakene blir i tråd med alle høringsinstansenes interesser der det er arealkonflikter. At vedtak ikke blir i tråd med vurderingen til enkelte høringsinstanser, betyr nødvendigvis ikke at prosedyrene for vernearbeidet ikke blir fulgt."

Disse prinsippene må også gjøres gjeldende i prosessene med barskogvern. At det kan være forskjellig syn mellom grunneiere og myndigheter når det gjelder barskogvern er derfor ikke i seg selv en tilstrekkelig grunn til ikke å gjennomføre et vernevedtak.

Det må erkjennes at det har vært en god del konflikter i gjennomføringen av barskogplanen. Særlig har motstanden fra de enkelte grunneiere vært klar i forkant av vernevedtaket. Imidlertid har myndighetene gjennomført en rekke konfliktdependende tiltak som i mange tilfeller har hatt god virkning. For det første er mange områder tatt ut av planen i løpet av prosessen, også p.g.a. høy konfliktgrad. Videre har det vært frivillige ordninger med salg av eiendommer, og i noen tilfeller makeskifte. Det finnes også en vederlagsordning der grunneiere får kompensasjon for tapt økonomisk vinning mens verneprosessen pågår. Endelig kan det ytes forskudd på erstatning for vern. Det må også sies at når vernet er gjennomført og erstatninger utbetalt, er det mitt inntrykk at de fleste har vært tilfreds med erstatningene.

Jeg vil avslutningsvis understreke at jeg vil følge opp Stortingets intensjoner når jeg får delplanen for Øst-Norge fase II oversendt til departementet. Dette innebærer at jeg både vil sørge for at den høyproduktive barskogen i lavlandet blir dekket opp i planen, og at hensynet til konfliktgrad blir tillagt vekt dersom en kan velge mellom flere likeverdige områder med hensyn til verneverdi.